

רע"פ 5173/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5173/21

לפני:

כבד השופט י' אלרון

ה המבקש:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בירושלים ב-עפ"ג 50934-03-06 מיום 30.6.2021 שניתן על ידי השופטים ר' כרמל, א' רומנווב והשופטת ש' רנर

בשם המבקש:

עו"ד אריאל עטרו

בשם המשיבה:

עו"ד חיים שיינץ

החלטה

1. לפניו בקשה למתן רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בירושלים (השופטים ר' כרמל, א' רומנווב והשופטת ש' רנר) ב-עפ"ג 50934-03-06 מיום 30.6.2021, בגין נדחה ערעור המבקש על גזר דין של בית משפט השלום בירושלים (השופטת ג' סקפה שפירא) ב-ת"פ 8818-07-18 מיום 16.2.2020.

2. המבקש הורשע ביום 12.5.2019 על יסוד הוודאותו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

עמוד 1

3. על פי עובדות כתוב האישום המתוקן, ביום 24.10.2016 עבדה המתלוונת כמלצרית בבר בעלות המבוקש. בסיום משמרתה סמוך לשעה 03:30, ביקש המבוקש מהמתלוונת להישאר עמו, בטענה כי הוא זקוק לעזרה במטבח המצוי בקומה העליונה, והמתלוונת ניאותה לבקשתו.

הATABEKSH ו המתלוונת עלו במעלה לבר המטבח, ומשהענו לקומת העליונה המבוקש סגר את דלת היציאה לגג המצודה במקומם. לאחר שהשניים הסתו בבדר, המבוקש "קפץ לפטע" על המתלוונת, הצמיד אותה אליו, סובב אותה והצמיד את איבר מינו חזקוף לישבנה, מעל לבגדיה. עוד החל המבוקש לחבק את המתלוונת, לטלפה בגין מתחה לחולצתה ובישבנה מעל מכנסיה, וכן החל לנשקה על פיה.

חרף ניסיונות המתלוונת לשחרר מאחיזת המבוקש, הוא המשיך לנשך את פיה, לחבקה בחזקה, להצמיד אותה אליו ואף להניף אותה באוויר. עוד המשיך המבוקש וחפן את חזזה המתלוונת מעל ומתחת לחולצתה, ולמרות ניסיונו שלח חמק ממנה, תפס את פניה בכוח, נשך אותה, דחף אותה, הרים את חולצתה וחזייתה, והחל ללקק ולמצוץ את פטמותה. המתלוונת ניסתה להדוף את המבוקש וביקשה כי יעצוב אותה ואף הצמידה סיגריה בוערת לצווארו פעמיים, אך הוא לא הרפה מאחיזתו, הוציא את הסיגריה מידת והמשיך במעשי.

4. בגזר דין, הדגיש בית משפט השלום את חומרת העבירה בה הורשע המבוקש, אשר בוצעה בניסיבות הנראות מתווכנות, תוך שימוש בכוח ממשועוטי נגד המתלוונת ומניעת האפשרות כי תימלט. המבוקש נגע באופן חזיר ונשנה, משך דקות ארוכות בוגפה של המתלוונת ובאייריה האינטימיים, מעל ומתחת לבגדיה, ולא חדל חרף התנגדותה הבורורה במילימ ובהתנהגות. על כן, קבע בית המשפט כי מעשי המבוקש מצויים ברף חומרה גבוהה.

עוד שקל בית המשפט את הפגיעה הקשה שגרמו מעשי המבוקש למתלוונת כפי שעולה מتفسיר נגעת העבירה בעניינה; הייתה המתלוונת קטינה במועד ביצוע העבירה, הננתונה למරותו של המבוקש כמעסיקה; עברו הפלילי, הכלול שבע הרשעות קודמות; העובדה כי ביצע את העבירה נשוא כתוב האישום בשעה שרים עונש מסר בעבודות שירות שהוטלו עליו בתיק אחר – וזאת לאחר שהופקע עונש שירות לתועלת הציבור שה מבוקש "התחמק" מלבצעו; וכי העבירה Dunn בוצעה זמן קצר לאחר שנגמר דין בעבירות אלימות אחרת.

על כן, קבע בית משפט השלום כי מתחם העונש ההולם למשעי המבוקש מצוי בין חמישה לשמונה עשר חודשים מסר בפועל, וזאת כי עונש המססר בפועל במסגרת עבודות שירות עליו הסכימו הצדדים חורג "במידה מסוימת" לccoli – אך לו המבוקש היה נמצא מתאים לריצוי עונשו בדרך זו, לא היה חורג מההסדר.

המומנה על עבודות שירות (להלן: הממונה), חוות את דעתו בעניין המבוקש, וקבע כי חרף השירות הבריאות ביצוע עבודות שירות, אין במקרה מקום השמה מתאים עבורו, וזאת לאור סירוב המעסיקים האפשריים לקבל את המבוקש לשורותיהם, בשם לב עבריה בה הורשע, ובפרט משבוצעה במסגרת יחסית עבודה.

5. נוכח כל האמור, בית משפט השלום גזר על המבוקש שישה חודשי מאסר בפועל; תשעה חודשים מאסר על תנאי, לבלי עבירה עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, למעט לפי סעיף 352, למשך שלוש שנים; חמישה חודשים מאסר על תנאי לבלי עבירה לעבירה לפי החלטת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, למשך שלוש שנים; ופיצויו למוחלונת בסך 15,000 ש"ח.

6. ערעור המבוקש על גזר דין נדחה בפסק דין של בית המשפט המחוזי.

הודגש כי המבוקש אמין נטל אחריות על מעשיו, הביע חרטה והודה במינויס לו, אך לחובתו נזקפת חומרת העבירה שביצע, שנעשתה תוך הפעלת כוח ממשמעותי, לאחר תכנון מוקדים, תוך מניעת האפשרות כי המתלוונת תימלט מהמקום וזאת חרף התנגדותה הבוראה. מעשיו בוצעו באופן חוזר ונשנה דקות ארכוכות, תוך ניצול היותו מעסיקה ומוגור ממנו-ב-17 שנים, ושעה שריצה עונש של מאסר בעבודות שירות שהוטל עליו בתיק אחר, באופן המלמד על כישלון ההרתעה בעניינו, ומוביל למסקנה כי מעשיו עולמים כדי הרף הגבואה של מעשים מגוניים.

אשר לשאלת התאמת המבוקש לביצוע עבודות שירות, נוכח קביעת המmonoיה כי רמת המ██וכנות המינית המייחסת לрабץ מצריכה פיקוח אינטנסיבי והדוקאש לא מתאפשר במסגרת עבודות שירות, ובפרט לאור החוק למניעת העסקה של עברייני מין במסדoot מסויימים, התשס"א-2001, (להלן: חוק למניעת העסקת עברייני מין), צדק המmonoיה במסקנה לפיה לאחר הרשותו בעבירה דין הוא אינו מתאים לביצוע עבודות שירות. חרף האמור עשה המmonoיה מאמץ רב לבדיקה השמתו אל מול שני מעסיקים אפשריים, אך אלו סירבו לקבלו, בהתאם לנסיבות.

לבסוף, התיחס בית המשפט המחוזי לטענת המבוקש בדבר דחיתת בית משפט השלום את בקשתו מיום 16.2.2020 לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החס"פ), להמציא לידי מידע הנוגע למאconi המmonoיה בדבר מציאות מקום העסקה עבור המבוקש כמו גם לעניין העסקת עברייני מין בעבודות שירות בכלל. בהקשר זה ציין כי לא נפל פגם בהחלטת בית משפט השלום, לאחר שהעסקת המבוקש בעבר במסגרת עבודות שירות נעשתה בטרם הונחה הערצת מסוכנות מעודכנת בעניינו, וממליא לא היה מקום לחושף מידע רוחבי לגבי כלל המקרים בהם שובצו נאשימים שהורשו בעבודות שירות.

7. מכאן הבקשה שלפניי, במסגרת טוען בא כוח המבוקש כי עניינו מעורר ארבע שאלות עקרוניות המצדיקות מתן רשות ערעור.

ראשית, סבור המבוקש כי שגה בית המשפט עת שדחה את בקשתו לפי סעיף 108 לחס"פ, שכן מידע זה יכול לבסס טענותיו בדבר אכיפה בררנית, וסבירו בית המשפט נוגד את לשון החוק. שנית, לשיטת המבוקש נשקלו שיקולים שאינם רלוונטיים בקביעת רף מסוכנותו באופן שהוביל לקביעת רמת מסוכנות גבוהה יתר על המידה. שלישי, לגישתו שגה המmonoיה בפרשנותו את החוק למניעת העסקת עברייני מין באופן המציג את מקומות העסקת המבוקש ומוביל לפגיעה בזכויותיו. רביעית, נתען כי מאחר שהעבירה בה הורשע לא הוחרגה על ידי המחוקק, "אין זה מתקבל על הדעת" כי המmonoיה יפללה אותו בגין, אלא על המmonoיה חלה החובה למצוא עמוד 3

מסגרת לביצוע עבודות שירות ללא קשר לסוג העבירה של הנאשם, ומושלך מצא כן – עליו החובה להקימה.

8. מנגד, המשיבה סבורה כי בבקשת המבוקש מהו שימוש לרעה בהליך, שכן היא ניסיון לעיכוב ביצוע עונש מאסרו של המבוקש; וכי בקשתו אינה עומדת באמות המידה הקבועות לדין "בגלגול שלישי".

עוד הודגש כי שתי הערכאות הקודמות קבעו כי המmonoה ערך מאמצים סבירים לאtor עבורי המבוקש מקום השמה הן באיזור ירושלים והן מחוץ לה, אך מאמצים אלו לא נשאו פרי – על כן לא ניתן לכפות עליו למבקש עבודה מתאימה "יש מאין".

9. לאחר שעייןתי בבקשתה, בנספחיה, בתגובה המשיבה וบทשובת בא כוח המבוקש לתשובה, באתי לכל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

10. הלכה מושרשת היא כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במסורת, ורק במקרים אשר הדיון בהם מעורר שאלת משפטית או סוגיה עקרונית רחבה היקף החורגת מעניינו הפרטני של המבוקש, וכן במקרים חריגים בהם התגללה חוסר צדק או עיוות דין קיצוני. זאת ועוד, רשות ערעור על חומרת העונש תינתן אך ורק במקרים נדירים שבהם ניכרת סטייה מהותית ממדייניות הענישה הנוגגת בנסיבות דומות (רע"פ 2151/21 דין נ' מדינת ישראל(7.4.2021)).

ענינו של המבוקש אינם נמנים עם במקרים חריגים אלו –DOI בכר כדי להביא לדחיתת הבקשה.

11. גזר דין של המבוקש ממוקם בתחום הענישה שנקבע על ידי בית משפט השלום, וזאת חרף קביעת מעשי כבעל חומרה גבוהה – על כן, ברי כי העונש שנגזר עליו אינו סוטה באופן קיצוני ממדייניות הענישה הנוגגת, אלא אף מכך עמו, ובוודאי שאינו מצדיק מתן רשות ערעור.

12. לעומת מהצורך יער, כי אף לגופו של עניין, דין הבקשה להידחות.

13. בנגד לטענת המבוקש, לא חלה על המmonoה חובה להקים מסגרות לביצוע עבודות שירות כאשר לא נמצאה מסגרת מתאימה, שכן החובה המוטלת עליו בדיון מוגבלת לכך שייפעל בשקיידה ראייה (סעיף 15יא (ב) לחוק העונשין).

במקרה דנן, המmonoה פעל בהתאם לסמכוות ואך מעבר לשקיידה הראית הנדרשת ממנו. לאחר שהmonoה ביצעת המאמצים הנדרשים, אך לא עלה בידו למצוא מסגרת מתאימה, בית המשפט החליט על ריצוי עונש המאסר בפועל מאחרו סורג ובירח, בהתאם לנימוקות המקרה, ולא מצאתי כי נגרם למבקש עיוות דין כתוצאה לכך (רע"פ 2871/21 שניידר נ' מדינת ישראל(30.6.2021)).

וידגש – על הממונה #21; דעתו בדבר התאמת הנאשם לריצוי מסר בפועל בעבודות שירות, תוך שיקול מלא השיקולים הרלוונטיים, לרבות העבירה בה הורשע הנאשם, הרשותי הקודמות והערכת מסוכנות בעניינו, לצורך בחינת אפשרות השימוש לביצוע עבודות שירות, ובכפוף לכך ששיעור הדעת הסופי בעניינו של הנאשם מצוי בסמכותו של בית המשפט (סעיף 15ב(ב)(2) לחוק העונשין).

ביתר טענות המבקש לא מצאתי ממש. בקשו לפי סעיף 108 לחס"פ נתונה לשיקול דעת בית המשפט ומקומה בשלב שמייעת הריאות – מילא לבית המשפט הסמכות לסרב בקשה, ובפרט שהוגשה ביום גזר דיןו של המבקש. אשר לטענות בדבר הערכת המסוכנות – מדובר במסמך מפורט, המשתרע על פני 13 עמודים ומכל בין היתר התייחסות לרשומו הפלילי הכללי תייקים שנסגרו מחוסר ראיות בעבירותimin בעניין המבקש – ועל כן אין בידי לקבל את הטענה כי הערכה הסתמכה על מידע "לא רלבנטי".

14. אין להמעיט בחומרת העבירה בה הורשע המבקש, אשר בוצעה בהיותו מעסיקה של המטלוננט, תוך ניצול הפרש הגילאים ביניהם, על ידי ביצוע מעשים מיניים כלפי המטלוננט משליך ארכות, חרף התנגדותה המילולית והפייזית. כל זאת, בעוד המבקש מרצה עבודות שירות בגין עבירות אלימות בה הורשע חדשים ספורים עבור למקרה דן. על כן, לא מצאתי כל דופי בהחלטות בתם המשפט השלום והמחוזי, לאור החומרה הרבה הגלומה בעבירותimin, ובעירויותimin בקטינים בפרט, המצריכה השתת ענישה ממשמעותית ומסר מאחוריו סורג ובריח (ראו למשל רע"פ 2341/18 פלוני נ' מדינת ישראל(27.3.2018))

16. נכון האמור, הבקשת נדחתה.

ה המבקש יתיצב לשאת בעונש המסר בפועל שהוטל עליו ביום 10:00 השעה 22.8.2021 בבית המעצר ניצן, או על פי החלטת שירות בגין הסוהר, כשבישתו תעוזת זהות או דרכון. על המבקש לأتם את הכניסה למסר, כולל אפשרות לימון מוקדם, עם ענף אבחון ומין של שירות בגין הסוהר בטלפונים: 08-97873377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ג' באלו התשפ"א (11.8.2021).

שפט